

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ ДЕРЖАВНОЇ БЕЗПЕКИ ТА ОХОРОНИ ГРОМАДСЬКОГО ПОРЯДКУ

УДК 351.07/08

Бритова Г.В.

Класичний приватний університет

Скрильник Є.В.

Класичний приватний університет

НАПРЯМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ ФІСКАЛЬНОЇ СИСТЕМИ ЯК ЧИННИК ПОДОЛАННЯ ЗАГРОЗ У СФЕРІ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

У статті наводиться обґрунтування низки пріоритетних заходів у процесі реалізації фіскальних реформ, які зможуть як запобігти загрозам, так і нівелювати ризики у сфері національної безпеки України у стратегічній перспективі.

Ключові слова: національна безпека, фіскальна політика, бюджетно-податкова система.

Постановка проблеми. На тлі посилення загроз і зростання нестабільності постають нові виклики фіскальній безпеці. В умовах нестабільності держави, регіонів, районів, міст виникають фіскальні дисбаланси. Втрати доходів бюджету, зростання видаткових зобов'язань, збільшення дефіциту бюджету, зростання державного боргу спричиняють виникнення бюджетних ризиків та актуалізують питання фінансової безпеки бюджетів. Саме врегулювання фіскальної безпеки дає змогу мінімізувати бюджетні ризики, стабілізувати фінансові потоки, а також забезпечити наповнення бюджету та його розподіл на розв'язання нагальних проблем. Зростаючі регіональні загрози міжнародній безпеці, що сформувалися на сучасному етапі, за своїми негативними наслідками можуть мати потенціал глобального впливу. Отже, постає потреба забезпечення фіскальної безпеки і розробки відповідних механізмів протидії фіскальним ризикам та загрозам, що здатні забезпечити стабілізацію бюджетно-податкової сфери і реалізацію функцій бюджету.

Важливою передумовою модернізації є ефективна фінансова та, зокрема, бюджетно-податкова системи. Стан захищеності фіскальних інтересів держави, підприємств і громадян, здатність

бюджетно-податкової системи своєчасно виконувати функції, адекватно реагувати на виклики, протидіяти ризикам і загрозам зовнішнього та внутрішнього характеру визначається як фіскальна безпека держави. У свою чергу, належне фінансове забезпечення є невід'ємним елементом військової, політичної та інформаційної, а зрештою і національної безпеки держави.

Метою статті є обґрунтування низки пріоритетних заходів у процесі реалізації фіскальних реформ, які зможуть як запобігти загрозам, так і нівелювати ризики у сфері національної безпеки України у стратегічній перспективі.

Виклад основного матеріалу. Модернізація і стабілізація внутрішньоекономічних процесів є визначальним фактором підтвердження суб'єктності держави та її стійкості: політичної, економічної, військової, інформаційної. Не менш важливою за облік уже понесених втрат є оцінка майбутніх ризиків, викликів і напрямів протидії загрозам.

Фіскальна безпека у довгостроковій перспективі має стати запорукою переможного підтвердження суб'єктності України. Тому зміцнення фіскальної безпеки України постає стратегічним завданням із метою захисту добробуту майбутніх поколінь.

Розглянемо докладніше першочергові заходи для подолання загроз у бюджетно-податковій сфері.

1. *Підтримка високого рівня фінансування сектору оборони та безпеки у довгостроковій перспективі, оскільки ризик ескалації збройного воєнного конфлікту на Донбасі зумовлює необхідність зростання фінансування оборони у довготривалій перспективі.* Окрім безпосереднього зростання видатків, особливого значення набуває забезпечення підтримки і національної безпеки у широкому значенні. Згідно з Концепцією розвитку сектору безпеки й оборони України № 92/2016 від 14.03.2016 р. складовими сектору безпеки й оборони є Президент України; Рада національної безпеки й оборони України; Міністерство оборони України; Збройні сили України; Міністерство внутрішніх справ України; Національна гвардія України; Національна поліція України; Державна прикордонна служба України; Державна міграційна служба України; Державна служба України з надзвичайних ситуацій; Служба безпеки України; Управління державної охорони України; Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України; Державна спеціальна служба транспорту; координаційний орган з питань розвідувальної діяльності при Президентові України та розвідувальні органи України; апарат Ради національної безпеки й оборони України; центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну військово-промислову політику; інші складові, що визначені законами України.

Загалом на оборону та безпеку в 2015 р. з державного бюджету України було спрямовано 95,8 млрд. грн., що на 32,0 млрд. грн. або у 1,5 рази більше, ніж у 2014 р. У 2016 р. на забезпечення оборони й безпеки як одного з головних пріоритетів бюджетного фінансування було спрямовано 114,8 млрд. грн., а в 2017 р. планується 129,3 млрд. грн., що на 14,5 млрд. грн. або на 12,6 % більше. Основні напрями фінансування – Міністерство оборони (64 млрд. грн.), МВС (46,1 млрд. грн.) і СБУ (6 млрд. грн.). Зокрема, видатки на грошове забезпечення військовослужбовців за загальним фондом держбюджету збільшаться з 24,3 у 2014 р. та 33,8 у 2015 р. до 46,4 млн. грн. у 2016 р. та 54,8 млн. грн. у 2017 р. Завдяки зростанню бюджетного фінансування на рівні нормативу 5% ВВП відбувається модернізація армії, подальше зміцнення обороноздатності та безпеки країни.

2. *Забезпечення збалансованості державних фінансів шляхом зниження бюджетного дефі-*

циту. Дефіцит державного бюджету на 2016 р. було заплановано утримувати на рівні -3,7% ВВП, а згідно з проектом держбюджету на 2017 р. – 3,0% ВВП. Проектом Закону України «Про Державний бюджет на 2017 рік» передбачено зростання доходів порівняно із 2016 роком на 17,3% до 706,3 млрд., видатків – на 14,9% до 775,3 млрд. Таким чином, дефіцит держбюджету складе 3% від ВВП або 77,5 млрд. грн., що відповідатиме рівню інфляції у 2016 р. і дасть змогу забезпечити збалансованість бюджету. Крім того, нині інфляція і девальвація національної валюти є одним із чинників макроекономічної нестабільності та розбалансованості державних фінансів. Скорочення дефіциту бюджету до 3% ВВП є позитивним кроком у стабілізації державних фінансів і потребуватиме виважених кроків у формуванні видаткової частини бюджету.

3. *Розвиток системи середньострокового бюджетного прогнозування і планування.* Впродовж 2014–2016 рр. залишився невиконаним підпункт 2.6.1 підрозділу 2.6. «Реформа публічних фінансів» розділу VII «Децентралізація та реформа публічної адміністрації» Коаліційної угоди, який передбачає запровадження середньострокового бюджетного прогнозування і планування, системи стратегічного планування, зокрема шляхом запровадження трирічної бюджетної декларації і стратегічних планів міністерств (у межах граничних сум середньострокового бюджету) з переглядом наявної системи державних цільових програм на основі системи державного планування і прогнозування.

Програмою діяльності Кабінету Міністрів України у 2015 р. та плану заходів на її виконання передбачалося розроблення і подання КМУ проекту закону про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо запровадження трирічної бюджетної декларації у тримісячний строк із дня опублікування Закону України «Про державне стратегічне планування». Таке завдання було єдиним, що не виконане Міністерством фінансів України з поясненням: «Строк виконання не настав». Пояснення Міністерства у річному звіті за 2015 р. було обґрунтоване тим, що Закон України «Про державне стратегічне планування» не прийнятий. Пункт 66 Урядового плану на 2015 р., яким було передбачено розробку відповідного закону до 30 березня 2015 р. (головний виконавець – Мінекономрозвитку), було виключено відповідно до розпорядження КМУ № 1243-р від 25.11.2015 р.

Середньострокове бюджетне планування нині визнане Міністерством фінансів України одним із

пріоритетів діяльності. Разом із проектом Закону України «Про Державний бюджет на 2017 рік» було вперше оприлюднено прогностичні показники доходів та видатків на 2018–2019 рр., проте методики формування бюджетів усіх рівнів на середньострокову перспективу потребують подальшого вдосконалення. Ухвалення трирічної бюджетної декларації знов перенесене вже на 2017 р, що також зумовлене недоліками методологічного забезпечення.

Запровадження середньострокового бюджетного планування має надати позитивний сигнал для підприємців та інвесторів щодо передбачуваності державної фіскальної політики. Капітальні інвестиції, у свою чергу, передбачають тривалий термін реалізації. Тому прогнозованість фіскального курсу держави надасть ґрунтовну основу для розробки реалістично окупних бізнес-планів.

4. Прийняття державних соціальних стандартів для забезпечення підвищення якості державних послуг. На сьогодні Кабміном не затверджено соціальні стандарти і нормативи в описовому та вартісному вигляді, що надаються і делегуються державою місцевому самоврядуванню, а фінансові нормативи бюджетної забезпеченості за галузями бюджетної сфери не відповідають реальним потребам споживачів. Розрахунок і запровадження соціальних стандартів за всіма видами соціальних послуг, що надаються державою, перехід на фінансування соціальних послуг відповідно до затверджених державних соціальних стандартів були передбачені у Плані заходів із виконання Програми діяльності Кабінету Міністрів України та Стратегії сталого розвитку «Україна – 2020» у 2015 р., проте виключені згідно з пп. 1 п. 302 на підставі розпорядження КМУ № 893-р від 19.08.2015 р. Особливо гостро стоїть це питання у Донецькій та Луганській областях, де бюджетні розрахунки мають здійснюватись з урахуванням специфіки цього регіону щодо потреб у державних послугах. Як свідчить бюджетна практика 2015–2016 рр., обсяги медичної та освітньої субвенцій, що надаються з державного бюджету, не забезпечують мінімальну потребу в коштах навіть на виплату захищених статей видатків цих галузей.

Розробка профільними міністерствами спільно з Міністерством фінансів України описового та вартісного визначення соціальних послуг, затвердження їх Кабінетом Міністрів України відповідно до статті 94 Бюджетного кодексу України дасть змогу забезпечити ефективність планування і використання бюджетних коштів.

5. Врегулювання особливостей оподаткування в зоні АТО в контексті податкової реформи. Проведення АТО в окремих регіонах України фактично унеможливило будь-яку діяльність фізичних осіб і суб'єктів господарювання у цій зоні, а також виконання функцій органами влади, зокрема податкових і митних, які мають забезпечувати облік платників податків, контроль за їх справлянням. У зв'язку з цим потребують подальшого законодавчого врегулювання питання сплати податків і зборів на цій території. Проектом внесення змін до Податкового кодексу України з 1 січня 2017 р. передбачається встановлення особливостей справляння податків та зборів платниками податків, місцезнаходженням (місцем проживання) яких є територія проведення АТО, а також тим, які здійснюють діяльність та/або мають нерухомість на території проведення АТО. Відповідно до норм законопроекту територія України поділяється на територію проведення АТО та іншу територію. У свою чергу, територія проведення АТО складається з тимчасово окупованої території та окремих територій проведення АТО, відмінних від тимчасово окупованої.

Законопроектом передбачено, що якщо місцезнаходження (місце проживання) платника було на тимчасово окупованій території станом на 14 квітня 2014 р. та до набрання чинності цим законопроектом, то щодо такого платника діють спеціальні положення:

1) зупинення нарахування штрафних (фінансових) санкцій та/або пені;

2) зупинення дії норм щодо надсилання і відкликання податкових вимог та погашення податкового боргу;

3) збереження та опрацювання контролюючими органами інформації про податковий борг в окремому позабалансовому порядку;

4) зупинення відліку строків давності, передбачених ст. 102 ПКУ.

Зазначені вище норми не застосовуються з дати реєстрації зміни місця проживання фізичною особою або місцезнаходження юридичної особи на іншу територію України або окремі території проведення АТО, відмінні від тимчасово окупованої території.

Законопроектом передбачено також особливості справляння податку на додану вартість, акцизного податку та податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки. Відповідні законодавчі зміни є нагально необхідними, але мали б і могли б бути прийнятими дещо раніше, аби уникнути численних непорозумінь у відносинах

платників податків і фіскальних органів. Необхідно окремо відзначити позитивний ефект запровадження з 1 липня 2015 р. безпрецедентної у світі системи електронного адміністрування ПДВ, яка унеможливила створення фіктивного податкового кредиту і, як наслідок, зменшення податкових зобов'язань та отримання незаконного бюджетного відшкодування підприємствами з тимчасово окупованих територій. Перевірити достовірність показників їхньої господарської діяльності фіскальні органи не мають фізичної можливості.

6. *Планування коштів для реалізації програм і проектів Державного фонду регіонального розвитку (ДФРР) на середньострокову перспективу.* Згідно зі ст. 24 Бюджетного кодексу України ДФРР з 2013 р. створюється у складі загального фонду державного бюджету в обсязі не менше 1% прогнозованого обсягу його доходів. Кошти фонду спрямовуються на виконання інвестиційних програм і проектів регіонального розвитку (зокрема, проектів співробітництва і добровільного об'єднання територіальних громад), що мають на меті розвиток регіонів, створення інфраструктури індустріальних та інноваційних парків і відповідають пріоритетам, визначеним у Державній стратегії регіонального розвитку та відповідних стратегіях розвитку регіонів.

Критерії розподілу коштів є такими: 80% – відповідно до чисельності населення, яке проживає у відповідному регіоні; 20% – з урахуванням рівня соціально-економічного розвитку регіонів відповідно до показника валового регіонального продукту в розрахунку на одну особу (для регіонів, у яких цей показник менше 75% середнього показника по Україні).

Перехід від принципу субвенцій до фондового фінансування на конкурентній основі змушує органи місцевої влади докладати зусиль на розробку проектів, підвищувати власну кваліфікацію і шукати внутрішні резерви для співфінансування.

У 2015 р. було передбачено 2,9 млрд. грн., а сума профінансованих видатків склала 2,4 млрд. грн. або лише 81,9%. Решта коштів повернулися невикористаними до Державного бюджету. Тому доцільним і необхідним є рішення Кабінету Міністрів, щоб виділені на ДФРР кошти, які не були використані у поточному році, зберігалися за ним на наступний рік. Мінрегіон лобіює нормативні зміни середньострокового планування.

7. *Посилення економічної обґрунтованості і фіскальної виваженості пропозицій щодо подальшого збільшення видатків бюджету для відновлення Донбасу, надання соціальних і податкових*

пільг для учасників АТО та ВПО. Без належного фінансово-економічного обґрунтування, прогнозування і розрахунку фіскальних наслідків збільшення видатків на відновлення Донбасу можуть призвести до розбалансованості бюджетів.

З метою підвищення ефективності законодавчого та інституційного впливу держави на процес надання допомоги внутрішньо переміщеним особам та громадянам України, які проживають в Автономній Республіці Крим і районах проведення АТО, учасники парламентських слухань на тему: «Стан дотримання прав внутрішньо переміщених осіб та громадян України, які проживають на тимчасово окупованій території України та на тимчасово неконтрольованій території в зоні проведення антитерористичної операції» (31.03.2016 р.) рекомендують у п. 3. Кабінету Міністрів України підготувати і подати на розгляд Верховної Ради України законодавчі пропозиції щодо:

– запровадження механізмів підтримки (зменшення податкового навантаження, запровадження пільгового кредитування, цільової фінансової допомоги тощо) для ведення внутрішньо переміщеними особами малого і середнього бізнесу, зокрема в сільській місцевості;

– особливостей оподаткування житлової нерухомості, що надається в оренду внутрішньо переміщеним особам;

– особливостей сплати земельного податку за користування земельними ділянками, які надаються під будівництво житла для внутрішньо переміщених осіб та їхніх житлово-будівельних об'єднань.

8. *Створення єдиної централізованої бази отримувачів пенсій, соціальних виплат і допомоги.* Міністерство соціальної політики з 1 серпня 2016 р. у тестовому режимі запустило Єдину інформаційну базу даних про внутрішньо переміщених осіб. Створення і розвиток реєстру ВПО здійснюється в рамках проекту «Всебічна стабілізаційна підтримка ВПО та постраждалого населення в Україні» за фінансової підтримки Європейського Союзу.

Кількість внутрішньо переміщених осіб істотно різниться через проблеми обліку різними державними інституціями. На початку березня 2016 р. Міністр соціальної політики України визнав, що втрати держави від шахрайства під час виплат соціальної допомоги псевдопереселенцям становлять від 6 до 12 млрд. грн. на рік.

Служба безпеки України впродовж 2015 р. регулярно фіксувала зловживання під час здійс-

снення соціальних виплат вимушеним переселенцям із тимчасово окупованих територій. За даними відомства, станом на кінець лютого 2016 р. з 1,3 млн. осіб-переселенців понад 60% фактично постійно проживають на території ОРДЛО. Відповідно до нормативно-правових актів призначення усіх видів соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам здійснюється за місцем їх перебування на обліку в Україні (місцем фактичного проживання). Тому безпідставним поставало отримання з Державного бюджету коштів, спрямованих на соціальні виплати (зокрема, пенсійне забезпечення) внутрішньо переміщеним особам. Використання шахрайських схем штучно збільшило видатки бюджету на декілька мільярдів гривень. Порушниками закону та авторами корупційних схем є шахраї, які використовують внутрішньо переміщених осіб у корисливих цілях.

У більшості випадків оформлення соціальних виплат здійснювалось посадовцями органів соціального захисту населення, Державної міграційної служби та Пенсійного фонду України всупереч вимогам чинного законодавства України – без присутності тимчасово переміщених осіб. Отримані в незаконний спосіб гроші у більшості випадків переправлялись на тимчасово невідконтрольну територію і використовувались для матеріальної підтримки представників незаконних збройних формувань. Співробітники СБУ викрили факти отримання низкою чиновників т.зв. «міністерства фінансів ДНР» соціальних і пенсійних виплат з бюджету України.

9. *Налагодження постійно діючого автоматичного процесу верифікації на етапі призначення виплат, що дозволить посилювати справедливість та адресність системи соціального захисту на користь найбільш нужденних верств населення.* У травні 2016 р. GfK Ukraine було проведено дослідження впливу проекту «Всебічна стабілізаційна підтримка для внутрішньо переміщених осіб (ВПО) і постраждалого населення в Україні». Загалом 10% бенефіціарів підтверджують існування напруги або невдоволення між ними і місцевими жителями, зокрема 4% стверджують, що останнім часом напруга посилилась, а 6% – що вона послабилась. Ще 8% зазначають, що раніше напруга була, але зараз її вже немає, а 83% – що її ніколи й не було. Причинами напруги найчастіше називають негативне ставлення з боку місцевих жителів до ВПО, зокрема через те, що ВПО «одержують більше допомоги, ніж місцеві жителі, які справді її потребують» і «відбирають робочі місця».

У системі реєстрації ВПО відбуваються окремі позитивні зрушення і покращення в роботі. Так, усі опитані працівники зазначили хоча б одне з них за останні 6 місяців. Найбільшими позитивними змінами у роботі з ВПО, що відбулись останнім часом, на думку опитаних ключових інформантів, були: – проведення виплат для ВПО тільки через «Ощадбанк», що допоможе запобігти зловживанням з боку ВПО (90% опитаних ключових інформантів вказали на цю позитивну зміну); запровадження перевірок ВПО (73%); проходження працівниками системи реєстрації ВПО тренінгів із роботи з ВПО (65%) та тренінгів із роботи з новим програмним забезпеченням (50%).

Зокрема, було вказано на нестачу вузьких спеціалістів, основним видом діяльності яких була б робота з ВПО (а не поєднання різних видів роботи). Як наслідок нестачі людей для роботи з ВПО трапляються затримки в наданні послуг, черги, обмежені години роботи. Тільки 8% опитаних працівників зазначили, що недоліків системи обліку і надання грошової допомоги ВПО немає. Необхідно вжити низку заходів для покращення системи обліку і надання соціальної допомоги ВПО. Серед таких працівники системи реєстрації ВПО найчастіше називали: впровадження єдиної інформаційної бази даних (82%); запровадження чітких прозорих правил перевірки соціальних виплат (77%); удосконалення програмного забезпечення (73% – зокрема, були нарікання на те, що воно не пов'язане з іншими базами даних, працює повільно, «зависає» тощо); щодо потреб власного відділення, то ключові інформанти найчастіше називали необхідність закупівлі нового обладнання (60%), розширення штату працівників (62%), проведення навчання працівників (50%), ремонт приміщень для реєстрації ВПО (38%).

10. *Підвищення ефективності державного фінансового контролю.* Серед порушень бюджетної дисципліни найбільш поширеними залишаються: порушення законодавства з оплати праці; порушення під час нарахування і сплати єдиного соціального внеску; безпідставне покриття витрат сторонніх юридичних, фізичних осіб або покриття за рахунок коштів загального фонду кошторису видатків, що мають здійснюватись за спеціальним фондом; незаконне списання коштів і матеріальних цінностей; незаконне відчуження, ліквідація (знищення) майна; зайве виділення (отримання) бюджетних коштів унаслідок завищення відповідних розрахунків; недоотримання фінансових ресурсів; нестачі матеріальних цінностей.

Згідно з рішенням Рахункової палати України № 12-6 від 16 червня 2016 р. затверджено результати аудиту ефективності використання у 2015 р. коштів державного бюджету, спрямованих місцевим бюджетам на будівництво, реконструкцію, капітальний ремонт об'єктів інфраструктури окремих територій. Так, Міністерству фінансів України, Міністерству регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, низці обласних і місцевих державних адміністрацій не вдалося повною мірою забезпечити у 2015 р. виконання планових показників та ефективно використання коштів державного бюджету за трьома бюджетними програмами в сумі 3,5 млрд. грн., спрямованих місцевим бюджетам на будівництво, реконструкцію, капітальний ремонт об'єктів інфраструктури окремих територій.

Модернізація системи державного фінансового контролю з урахуванням прогресивних європейських практик покликана забезпечити максимально своєчасне, повне й ефективно використання обмежених коштів бюджету.

Висновки. Забезпечення перемоги у фінансовій сфері переліченими заходами не обмежується, але вони спроможні надати основний позитивний ефект.

Серед інших можливостей є інституційна реформа ДФС, спрощення податкового адміністрування та митних процедур, удосконалення програмно-цільового методу планування видатків бюджетних коштів, посилення взаємодії органів державного фінансового контролю, зокрема через електронний документообіг та ін. Невід'ємною складовою фіскальної безпеки є монетарна компонента – стабільність грошово-кредитної і капіталізація банківської систем. Фіскальна і монетарна політики мають належним чином координуватись у процесі злагодження спадних фаз економічного циклу.

Вдосконаленню інституційного середовища реалізації фіскальної політики держави мають сприяти результативне завершення антикорупційної, правоохоронної та судової реформ із забезпеченням незалежності від волі третіх осіб. Усі разом вони покликані надати синергетичного ефекту. Високий рівень професіоналізму і компетенції виконавців – державної служби на всіх рівнях – має стати запорукою незмінності вектору. На всіх етапах реалізації реформ є важливим прозорий процес перебігу і публічне звітування влади для інституцій громадянського суспільства, зацікавлених сторін та кожного свідомого українця.

Список літератури:

1. Звіт про результати роботи Державної фінансової інспекції України та її територіальних органів за 2015 рік / Державна аудиторська служба України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.dkrs.gov.ua/kru/uk/publish/article/122325>.
2. Проект Державного бюджету на 2017 рік / Міністерство фінансів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.minfin.gov.ua/uploads/0/1892-Budget%202017%20presentation.pdf>.
3. Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року : постанова Кабінету Міністрів України № 385 від 06.08.2014 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/385-2014-%D0%BF>.
4. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 4 березня 2016 року «Про Концепцію розвитку сектору безпеки і оборони України : Указ Президента України № 92/2016 від 14.03.2016 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/92/2016>.
5. Фіскальна безпека України в умовах гібридної війни: виклики, ризики, загрози та напрями реагування / О.С. Власюк та ін. – К. : НІСД, 2016. – 71 с.

НАПРАВЛЕНИЯ МОДЕРНИЗАЦИИ ФИСКАЛЬНОЙ СИСТЕМЫ КАК ФАКТОР ПРЕОДОЛЕНИЯ УГРОЗ В СФЕРЕ НАЦИОНАЛЬНОЙ БЕЗОПАСНОСТИ УКРАИНЫ

В статье приводится обоснование ряда приоритетных мероприятий в процессе реализации фискальных реформ, которые смогут как предотвратить угрозы, так и нивелировать риски в сфере национальной безопасности Украины в стратегической перспективе.

Ключевые слова: национальная безопасность, фискальная политика, бюджетно-налоговая система.

**DIRECTIONS OF THE TAX SYSTEM MODERNIZATION
AS A FACTOR OF OVERCOMING THREATS IN NATIONAL SECURITY OF UKRAINE**

In the article it is substantiated the direction of priority actions in the implementation of fiscal reforms that will prevent threats and neutralize the risks in the sphere of national security of Ukraine in strategic perspective.

Key words: *national security, fiscal policy, fiscal system.*